

ACTUL

DE CĂSĂTORIE

de Efraim Kişon

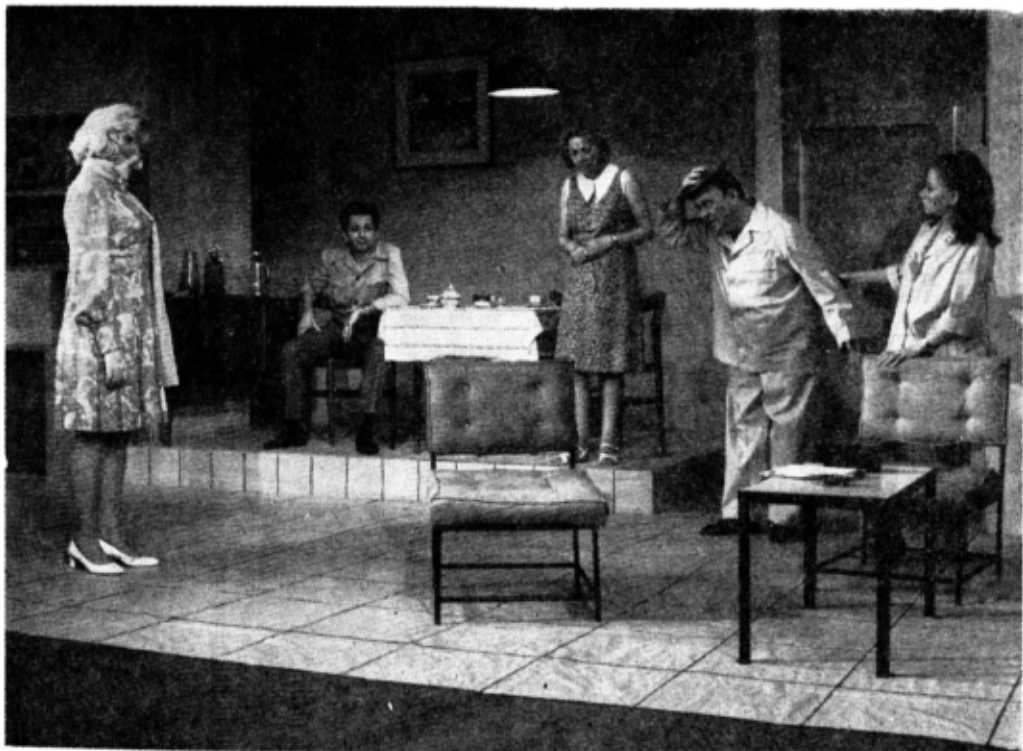
Savuroasa comedie satirică Actul de căsătorie, a scriitorului și dramaturgului israelian Efraim Kişon — mai puțin cunoscut la noi — fără să fie un etalon al genului, construită pe un joc de replică și de situații, își propune o demonstrație etică. În numai două acte se înfruntă concepții de viață diferite, autorul militând evident pentru non-conformism; iar personajele cu caractere și profiluri complexe — îndărătul unor replici cu subtilități psihologice — emit idei menite să reamintească soților că o familie trebuie să se întemeieze nu pe supremația unuia dintre ei, ci pe dragoste, pe respect și afecțiune reciprocă.

Spectacolul, ferit de artificii regizorale (regia: Franz Auerbach) se desfășoară în

unul și același decor: un apartament (ca multe altele) la Tel-Aviv. Nota de autentic e dată de o scenografie echilibrată: în aranjamentul mobilei, nimic ieșit din comun. Totul corespunde unei stricte utilități. Atmosfera, situațiile scenice, jocul foarte sincer, gesturile și replicile obișnuite, totul e menit să te introducă în viața cotidiană a unei familii israeliene din zilele noastre. Locatarii apartamentului (instalatorul Elimeilech Berezovski — Ben Tur, soția sa, Șifre, croitoreasă, și Eila, fiica lor, studentă la Psihologie și educatoare la o grădiniță de copii), pionieri ai Kibutului, duc o viață menită să se cufunde în necrutătorul anonim al obișnuințelor cotidiene. Șifre probează o rochie vecinei sale, văduva Şeine Birnboim; Eila își încearcă rochia de mireasă; Elimeilech se întoarce de la lucru, acasă. Soțul și stăpînul e servit. Dar pentru un adevărat cap de familie lipsa sifonului sau a castraveșilor de la masă, sînt ocazii de furtună („în casa asta, oricine e mai important decît mine”, spune el, într-o replică). Gesturile, replicile, sînt simple.

Apariția lui Robert Knal (logodnicul Eilei) precipită acțiunea. Rob al unor prejudecăți de castă și tradiție, educat în spiritul unei ordini formale, într-un cuvînt fiul mamei sale (tributară spiritului german de strictă rigurozitate), sub influența căreia se mișcă, gîndește, vorbește — cere părinților Eilei „actul de căsătorie al lor” pentru a-l arăta

Scenă din spectacol.

meile sale care nu ne admite altfel căsătoria cu Eila. Căutarea actului accelerează ritmul piesei și constituie pretextul în jurul căruia autorul își cretează acțiunea. Se caută un act, care de fapt nici... nu există! Ne-o spune chiar Elimeilech: „Toată lumea știe că sintem soț și soție. Nicăieri nu ni s-a cerut s-o dovedim. Acum 25 de ani, nimeni nu făcea caz de așa ceva. Când se întâmpla cu doi oameni să se iubească, se mutau împreună... și asta era tot”.

Frumos spus. Dar ce te faci când fericirea propriei tale fiice depinde de existența acestui act? Există o singură soluție: Elimeilech să se cunună cu propria lui soție. Și, la îndemnul fiicei sale, Elimeilech cere mîna Șifrei. Urmează momente de real haz. Elimeilech oferă Șifrei flori și-i face declarații de dragoste. Dar Șifre nu se grăbește să-i dea răspunsul. De fapt, tot acest joc al soției ce urmărește? Dorința ei ține de fire: omul ei să redevină cel de acum 25 de ani. Vecina, văduva Șeine, cochetează cu Elimeilech care dorește să stîrnească gelozia Șifrei, ceea ce, de altfel, și reușește. Numărul personajelor e completat de intrarea în acțiune a lui Buki, lucrător agricol. E simplu, eliberat de prejudecăți și conformism. Eilei i se oferă termeni de comparație. Și concluziile nu sînt de loc în favoarea logodnicului.

Toți caută actul de căsătorie. Și cînd, în sfîrșit, se găsește actul... culmea — e al părinților lui Buki.

Sfîrșitul actului II împacă pe Șifre cu Elimeilech și unește — spre consternarea lui Robert — pe Eila cu Buki.

O cameră în care se intră și se iese, se vorbește, se caută cu înfrigurare actul de căsătorie: o cameră în care se nasc conflicte între cei doi soți, între ei și vecina lor, între Robert și Eila, între Eila și Buki. Se schimbă păreri, se răscolesc amintiri, se rîde și se plînge. O regie inspirată a condus spectacolul spre o notă generală armonioasă, fără stridente (exceptînd unele lungimi). Distribuția s-a dovedit a fi de asemenea bine aleasă.

Benno Poppliker (în rolul lui Elimeilech Berezovski) — admirabil — creează un rol bogat în nuanțe, dovedind un actor cu experiență scenică; Nușa Grupă-Stoian (Șifre, soția lui) într-un rol mai puțin bogat în situații și replici comice, totuși, de o cuceritoare vioiciune, a fost simplă și tulburătoare. Foarte tînăra Mihaela Kreutzer (Eila, fiica lor) a secondat cu dezinvoltură pe cei doi cunoscuți actori ai T.E.S.-ului. Monu Grün (Buki, muncitorul agricol), a realizat un personaj robust, lipsit de prejudecăți.

În ciuda aparițiilor fugare, Rudy Rosenfeld (Logodnicul) a creat momente de real haz, prin gestică, replică și situații. Sonia Gurman (Șeine Birnboim, o vecină) contribuie la unitatea spectacolului.

În ansamblu, întregul spectacol s-a înscris pe linia sincerității jocului (minus unele stridențe), pe linia respectării în teatru a adevărului vieții.

Teatrul „C. Tănase”

SONATUL LUNII

de Sașa Georgescu

și Puiu Călinescu

Iată că astrul învăluit timp de secole în mister și vrajă n-a mai rezistat omului pornit într-o adevărată cursă a cunoașterii și și-a dezvăluit în parte... secretele.

Luna, enigmaticul astru, e în centrul preocupărilor: ne-am propus să spulberăm acele lumi imaginate și, din zi în zi, ne familiarizăm cu imagini ce pînă acum un an țineau de fantezie; și, dacă pînă acum luna era o sursă de imagini poetice, azi a devenit o sursă de investigații științifice.

Nici lumea teatrului n-o ignoră. Titluri ca *Primarul lunii* și *iubita sa* (piesă a dramaturgului Al. Mirodan) și *Sonatul lunii* (text de Sașa Georgescu și Puiu Călinescu) au devenit familiare bucureșteanului.

Dar să ne oprim la *Sonatul lunii* și să vedem ce și-au propus autorii. În ciuda justificării — în ceea ce privește titlul spectacolului — (justificare făcută în caietul-program), consider că titlul face concesii unui anumit public, fiind total dezagreabil prin analogiile ce s-ar putea face.

Să vedem însă ce se ascunde în spatele lui. Cu acest spectacol de divertisment estival s-a încercat o nouă formulă de concert-spectacol. Contactul cu publicul se realizează printr-o scenă în permanență deschisă, fără cortină, cu decorurile ce se schimbă la vedere, cu artiști ce-și schimbă costumele pe scenă, cu mișcarea ce se desfășoară (aparent) la voia întâmplării, lăsînd impresia unui spectacol improvizat. Ca manieră, nimic de reproșat (după unele păreri s-ar spune că se comunică mai mult cu publicul), dar era necesară o exemplificare de calitate. Deși semnatarii spectacolului au scris texte (unele cu mult umor) pentru... toate gusturile (poate chiar pentru prea multe), deși regia (Bițu Fălticineanu) s-a străduit să dea o notă nouă spectacolului de revistă, deși unii inter-